

Souhrnná teritoriální informace:

Kosovo

Zastupitelský úřad 6. 5. 2023 16:05

Kosovská republika je podle ústavy z roku 2008 parlamentní republikou. Hlavou státu je prezident(ka), volený(á) v tajných volbách poslanci parlamentu na pětileté období. Nositelem výkonné moci je vláda, jejíž předseda a zároveň člen vlády je na základě návrhu prezidenta(ky) schvalován parlamentem. Jednokomorové Kosovské shromáždění (parlament) má 120 poslanců volených na čtyřleté volební období, kteří prezidenta nebo prezidentku volí. Kosovo je jednou z nejhudších zemí v Evropě. V roce 2021 činila výše HDP na hlavu 4 990,- USD. Míra nezaměstnanosti je ze všech evropských zemí nejvyšší. V roce 2022 dosáhla 28 %. Skutečná nezaměstnanost je ovšem nižší vzhledem ke značnému podílu nelegální práce. Významným příspěvkem k národnímu důchodu Kosova jsou remitence členů diaspor, pracujících v zahraničí, které představují cca 8 % HDP země. Kosovo je rovněž výrazně závislé na mezinárodní podpoře (především z EU) a zahraniční rozvojové pomoci, která činí cca 9 % HDP. Až do roku 2019 docházelo k poměrně silnému hospodářskému růstu, který se pohyboval kolem 4 %. Pozitivní hospodářské výsledky zastavila koronavirová pandemie v roce 2020, kdy HDP kleslo na - 5,3 %. Opatření na ochranu obyvatelstva vedla k hospodářskému útlumu. V roce 2021 zaznamenalo kosovské hospodářství významné obnovení růstu, který dosáhl 7,5 %. Pozitivní vývoj kosovského hospodářství pokračoval i v roce 2022, kdy růst HDP dosáhl 2,8%. Aktuální vývoj kosovského hospodářství naznačuje, že ekonomika bude v roce 2023 pokračovat v růstu. Podle posledních ekonomických prognóz dosáhne v roce 2023 růst kosovského hospodářství 3,5 %. Nejistota ohledně výhledu však zůstává vysoká vzhledem k pokračující válce na Ukrajině, která vyvolala růst komodit a negativně ovlivnila inflaci v roce 2022, jež vzrostla na 11 %. Vyšší ceny surovin a energií představují hlavní riziko ekonomického výhledu. Pozitivní prognóza tak závisí na předpokladu, že ceny komodit se nebudou dále zvyšovat. Kosovskou ekonomiku budou pozitivně ovlivňovat investice do plánovaných projektů (energetika, ekologie, zdravotnictví, vzdělání, zemědělství, dopravní infrastruktura), mezinárodní finanční pomoc, remitence kosovské diaspor, růst exportu a také zlepšující se výběr daní. Naproti tomu negativně bude na ekonomický vývoj působit plánované zvýšení cen elektrické energie (od 1. dubna o cca 15 %). Centrální banka Kosova uvádí, že celkový ekonomický výhled je pozitivní i díky stabilnímu finančnímu sektoru, který od roku v letech 2018-2022 navýšil svá aktiva ze 4,18 mld. EUR na 6,76 mld. EUR (+ 61,7 %). Další vývoj hospodářství bude záležet nejen na vývoji cen surovin, ale především na tom, zda se podaří urychlit ekonomické reformy, využít značné nerostné bohatství a provést nezbytné strukturální změny, včetně zlepšení podmínek pro investory a snížení korupce. Kosovská legislativa je v zásadě v souladu se směrnicemi Evropské unie. Mohlo by však dojít k výraznému zlepšení především v oblasti důslednějšího využívání kosovských předpisů a zákonů. V Kosovu je velkým problémem velmi rozšířená korupce, která se vyskytuje i ve státní správě a tedy i v soudnictví. Na podporu právního státu působí v Kosovu mise Evropské unie EULEX, jejímž cílem je podpora příslušných kosovských institucí na jejich cestě k vyšší

Základní údaje	
Hlavní město	Priština
Počet obyvatel	1,80 mil.
Jazyk	albánština
Náboženství	muslimové 89 %, pravoslavní křesťané 6 %, katoličtí křesťané 3 %
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	Vjosa Osmani
Hlava vlády	Albin Kurti
Název měny	EUR
Cestování	
Časový posun	0
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Pavél Bílek
Ekonomický úsek	Květoslav Sulek
Konzulární úsek	Květoslav Sulek
CzechTrade	--
Czechinvest	
Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	10,2
Hospodářský růst (%)	2,8
Inflace (%)	11
Nezaměstnanost (%)	28 %

efektivnosti, udržitelnosti, multietnické příslušnosti a odpovědnosti, bez politických zásahů a v plném souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv a osvědčenými evropskými postupy. Z pohledu exportu ČR patří mezi nejperspektivnější odvětví kosovského hospodářství především důlní, těžební a ropný průmysl, energetický průmysl, vodohospodářský a odpadní průmysl, zdravotnický a farmaceutický průmysl a železniční a kolejová doprava. Zkušenosti českých dodavatelů potvrzují, že kosovský trh má potenciál, nicméně při vstupu na něj se doporučuje obezřetnost a trpělivost. Podmínky pro podnikání se postupně zlepšují a víceméně odpovídají standardům v regionu. Převážná většina kosovských firem je malá s nepříliš silným kapitálovým zázemím. V případě vývozu do Kosova se proto doporučuje každý obchodní případ zajistit platbou předem, případně jinou vhodnou platební podmínkou, která dá záruky, že zboží bude uhrazeno. V minulosti bylo podnikání v Kosovu tradičně založeno na důvěře a často na dodržování ústně uzavřených smluv. V současnosti se tyto zvyklosti výrazně mění a jsou nahrazovány standardním právním rámcem. Obchodní prostředí, návyky a reakce lidí se nikterak zásadně neodlišují od jiných evropských zemí.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, KAS

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Kosovská republika se vyznačuje častým střídáním vlád, které od samého počátku řízení státu čelí velkému vnějšímu i vnitřnímu tlaku. Interní neshody, týkající se zejména obchodně-ekonomických vztahů se Srbskem a reformem v oblasti spravedlnosti a vnitra, vedly až dosud k brzkému rozpadu vzniklých koaličních vlád. V Kosovu dominuje v současné době levicové hnutí Vetëvendosje. Mezi další významné strany patří PDK (Democratic Party of Kosovo) a liberální LDK (Democratic League of Kosovo). V březnu 2021 se v Kosovu uskutečnily předčasné parlamentní volby. Výsledky voleb potvrdily vysoké preference hnutí Vetëvendosje, těžícího z nespokojenosti mladých voličů s korupcí a neutěšenou ekonomickou i politickou situací v zemi. Síly vládnoucích a opozičních stran jsou velmi vyrovnané a i z tohoto důvodu bude zřejmě i v budoucnu docházet k častému střídání vlád. V dubnu 2021 byla kosovským parlamentem (Kosovské shromáždění) prezidentkou Kosova zvolena Vjosa Osmani. Rozsah prezidentských pravomocí odpovídá standardnímu rozsahu kompetencí hlavy státu v parlamentním republikánském systému.

Složení Vlády Kosovské republiky:

Albin Kurti – předseda vlády
Besnik Bislimi - místopředseda vlády pro evropskou integraci, rozvoj a dialog
Donika Gervalla - místopředsedkyně vlády a ministryně zahraničních věcí
Emilja Rexhepi - místopředsedkyně vlády pro menšiny a lidská práva
Hekuran Murati - ministr financí, práce a převodů
Albulena Haxhiu - ministryně spravedlnosti
Arben Vitia - ministr zdravotnictví
Arberie Nagavci - ministryně školství
Hajrullah Ceku - ministr kultury
Elbert Krasniqi - ministr pro místní správu
Liburn Aliu - ministr životního prostředí, územního plánování a infrastruktury
Faton Peci - ministr zemědělství
Armend Mehaj- ministr obrany
Xhelal Svecla - ministr vnitra a veřejné správy
Rozeta Hajdari- ministryně průmyslu, podnikání a obchodu
Artane Rizvanolli - ministryně hospodářství
Goran Rakic – ministr návratu
Fikrim Damka - ministr pro místní rozvoj

Zdroj: Úřad vlády Kosovské republiky

1.2 Zahraniční politika země

Rozvoj vztahů s EU a USA a integrace do EU patří mezi priority zahraniční orientace Kosovské republiky. Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi EU a Kosovem (SAA) byla podepsána v říjnu 2015 a v platnost vstoupila v dubnu 2016. Dohoda poskytuje komplexní rámec pro užší politické a ekonomické vztahy mezi EU a Kosovem. Tím byl vytvořen historicky první smluvní vztah mezi EU a Kosovem. Jedná se o unijní smlouvu, která nevyžadovala ratifikaci členskými zeměmi. Významným aspektem eurointegračního procesu Kosova zůstává srbsko kosovský dialog o normalizaci vzájemných vztahů pod patronací EU. Pokrok v integraci Kosova do EU je podmíněn pokrokem v normalizaci vztahů se Srbskem. Od vyhlášení nezávislosti v únoru 2008 Kosovo dosáhlo pokroku v budování státních institucí a upevňování právního státu. Kosovo se potýká především s problémy souvisejícími se zapojováním země do regionální či globální spolupráce, které naráží na odpor Srbska a pěti zemí EU neuznávajících Kosovo, a také prosazováním pravomocí státu na severu země, kde žije většinově srbské obyvatelstvo. Kromě Srbska, ze zemí západního Balkánu Kosovo neuznává ani Bosna a Hercegovina.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV ČR, Kancelář EU v Kosovu

1.3 Obyvatelstvo

V Kosovu žije celkem 1,80 mil. obyvatel. Poněkud problematické je řešení otázky nezapočítání kosovské zahraniční diaspory, která čítá přibližně 0,6 mil. obyvatel.

Hustota obyvatelstva činí 175 obyvatel/km²

Nezaměstnanost: 28,0 %

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,6 %

Věkové složení obyvatelstva: do 15 let: 28,0 %, 15 – 65 let: 65,0 %, nad 65 let: 7 %

Průměrný věk: 30,2 let (nejnižší v Evropě)

Průměrná délka života: 77 let (muži 74 a ženy 79 let)

Národnostní složení: Albánci 88 %, Srbové 7 %, ostatní 5 % (z toho Bosňáci 1,9 %, Romové 1,7 %, Turci 1 %)

Náboženské složení: 80 % muslimové, 5 % pravoslavní křesťané, 3 % katoličtí křesťané

Zdroj: KAS

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Aktuální ekonomické informace naznačují, že růst kosovské ekonomiky se mírně zvyšuje. Podle statistických prognóz dosáhne v roce 2023 růst kosovského hospodářství 3,5 %, což je o 0,7 % více, než v roce 2022. Nejistota ohledně výhledu však zůstává vysoká vzhledem k pokračující válce na Ukrajině, která vyvolala růst komodit a negativně ovlivnila inflaci v roce 2022, jež vzrostla na 11 %. Vyšší ceny surovin a energií představují hlavní riziko ekonomického výhledu. Prognóza hospodářského růstu tak závisí na předpokladu, že ceny komodit se nebudou dále zvyšovat. Kosovskou ekonomiku budou pozitivně ovlivňovat investice do plánovaných projektů (energetika, ekologie, zdravotnictví, vzdělání, zemědělství, dopravní infrastruktura), mezinárodní finanční pomoc, remitence kosovské diaspory, růst exportu a také zlepšující se výběr daní. Naproti tomu negativně bude na ekonomický vývoj působit plánované zvýšení cen elektrické energie (od 1. dubna o 15 %). Centrální banka Kosova uvádí, že celkový ekonomický výhled je pozitivní i díky stabilnímu finančnímu sektoru, který v letech 2018-2022 navýšil svá aktiva ze 4,18 mld. EUR na 6,76 mld. EUR (+ 61,7 %). Odolnost kosovského bankovního systému a jeho dostatečnou likviditu potvrdil ve své letošní lednové zprávě též Mezinárodní měnový fond. Vysoká nezaměstnanost, která dosahuje 28 %, je ovlivněna nízkou úrovní zaměstnanosti mladých osob a žen. Vzhledem k vládním investicím dochází k růstu veřejného dluhu, který se v roce 2022 zvýšil na zatím přijatelných 30 % HDP.

Kosovo patří v Evropě i regionu mezi nejméně rozvinuté země s nedostatečně rozvinutým průmyslem. Většina průmyslového i spotřebního zboží se dováží, díky čemuž se Kosovo dlouhodobě potýká s hlubokým obchodním deficitem, který v roce 2022 přesáhl 5 mld. EUR.

Mezi nejvýznamnější kosovské vývozní položky patřily: železo a ocel a výrobky z nich, minerální produkty, nábytek, matrace a lůžkoviny, plasty a výrobky z nich, rostlinné produkty, výrobky spotřebního průmyslu, potraviny, nápoje a tabákové výrobky.

Mezi nejvýznamnější kosovské dovozní položky se zařadily: ropa a nerostné suroviny, plasty a výrobky z nich, výrobky ze železa a oceli, dopravní prostředky, stroje a elektrická zařízení, produkty chemického průmyslu, potraviny, nápoje a tabákové výrobky.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-5,30	9,50	2,70	3,5	N/A
HDP/obyv. (EUR/PPP)	3 766	4 499	5 055	5 561	5 980
Inflace (%)	0,20	3,10	11,00	5,2	N/A
Nezaměstnanost (%)	30	29	28	26	N/A
Export zboží (mil. EUR)	474,9	755,7	920,4	1 150,0	N/A
Import zboží (mil. EUR)	3 296,6	4 684,2	5 639,4	6 240,0	N/A
Saldo obchodní bilance (mil. EUR)	- 2 821,7	- 3 928,5	- 4 719,0	- 5 090,0	N/A
Průmyslová produkce (% změna)	0,5	7,7	1,7	2,5	N/A
Populace (mil.)	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	6/7	6/7	6/7	6/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMF, KAS

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Aktuální vývoj kosovského hospodářství naznačuje, že kosovské hospodářství poroste i v roce 2023. Kosovské hospodářství se vyznačuje nedostatečně rozvinutým průmyslem, korupcí a špatně fungujícím podnikatelským prostředím, které odrazuje investory i přes pozitivní růst ekonomiky. Mezinárodní měnový fond proto doporučuje provést strukturální změny, které by měly zvýšit důvěryhodnost země pro podnikání a zahraniční investice a snížit sociální napětí. Zejména se jedná o navýšení investic nejen do průmyslu, energetiky a silniční a železniční infrastruktury, ale též do vzdělávání, zdravotnictví a ekologie. Zároveň by měla být přijata opatření ke zvýšení efektivity veřejné a státní správy. Další doporučení se týkají daní a celních poplatků, které nejsou zcela v souladu s principy WTO. V důsledku řady ekonomických opatření na podporu obyvatelstva, průmyslu, zemědělství a všeobecně i exportu dochází ke zvyšování schodku státního dluhu, který v roce 2022 dosáhl 30 % HDP.

Kosovský státní rozpočet na rok 2023 počítá s výdaji ve výši 3,212 mld. EUR. Je tak o 14,2 % vyšší, než v roce 2022. Rozpočtové příjmy jsou odhadovány na 2,884 mld. EUR, což je o 18,7 % více, než v předchozím roce. Rozpočet počítá s vyššími výdaji pro zdravotnictví, vzdělání, mládež a sport, kulturu, zemědělství, dopravní infrastrukturu, energetiku, bezpečnost a obranu. Navýšený rozpočet podpoří též rodiny s dětmi, ovlivní platy zaměstnanců ve státní sféře a počítá i s vytvořením několika set nových pracovních míst v sektoru bezpečnosti a obrany, ve zdravotnictví a také např. v oblasti předškolního vzdělání a péče. Rozpočet počítá též s investičními výdaji do restrukturalizace a modernizace špatně fungujících státních podniků. Významné navýšení čeká též sektor bezpečnosti a obrany. Bude vytvořeno 300 nových pracovních míst pro policii, počítá se i s navýšením rozpočtu na nákup moderní výzbroje pro armádu. Celkový rozpočet ministerstva obrany na rok 2023 je 123 mil. EUR, což je o 20 % více ve srovnání s rokem 2022.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	- 0,3
Veřejný dluh (% HDP)	30
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-10,4
Daně	2023
PO	10 %
FO	10 %
DPH	18 %, 8 %

2.3 Bankovní systém

Kosovský bankovní sektor je stabilní a vysoce rentabilní, nicméně velmi rychle rostoucí spotřebitelské i realitní úvěry vyžadují důkladný dozor od Ministerstva financí Kosovské republiky. Roční růst úvěrů se pohybuje kolem 12 %. Banky hrají ve finančním sektoru Kosova dominantní roli (drží 67,5 % aktiv), následují penzijní fondy (26,63 %), pojišťovny (3,1 %) a mikro-finanční instituce (2,7 %). Centrální banka Kosova uvádí, že kosovský bankovní sektor navýšil v letech 2018-2022 aktiva ze 4,18 mld. EUR na 6,76 mld. EUR (+ 61,7 %). Odolnost kosovského bankovního systému a jeho dostatečnou likviditu potvrzuje též Mezinárodní měnový fond. V Kosovu působí 12 komerčních bank, přičemž cca 65 % všech aktiv spravují tři největší z nich ProCredit, Raiffeisen a Nova Ljubljanska Banka. Zahraniční bankovní instituce drží 90 % kapitálu. Menší podíl na trhu mají následující banky a pojišťovny: TEB Sh. A. (Türk Ekonomi Bankası), Banka Ekonomike, Banka Kombetare Tregtare, Banka për Biznes, Komercijalna Banka ad Beograd, Is-bank a Ziraat Bank, a pojišťovny: Dardania, Illyria, Kosova e Re, Siguria, Insig, Sigal, Sigma, Croatia Sigurimi, Sigkos a Elsig, Eurosig, Prisig, Scardian, Grawe Kosova.

Zdroj: CBK, KAS

2.4 Daňový systém

Daňový systém Kosova je přehledný a v zásadě obsahuje většinu principů daňových směrnic EU. Přibližně dvě třetiny fiskálních příjmů získává stát z celních poplatků. Fiskální zatížení je relativně nízké. Základními složkami kosovského daňového systému jsou daň z přidané hodnoty, daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, srážková daň (z úroků, nájemného, autorských honorářů), cla, spotřební daň, municipální daně (daň z nemovitostí a poplatky za obchodní licence). Od roku 2015 platí základní sazba DPH 18 %. Současně byla zavedena i snížená sazba DPH 8 % s cílem zmenšit finanční zátěž nízkopříjmovým skupinám obyvatelstva. Podnikatelské subjekty, jejichž roční obrat přesahuje 50 000 EUR, mají povinnost se zaregistrovat jako plátcí daně. Sazba daně z příjmu právnických osob, která je max. 10 %, se odvíjí od výše ročního obratu. Daň z nemovitosti činí od 0,05 - 1 % ročně z tržní hodnoty nemovitosti v závislosti na druhu nemovitosti. Daň z příjmů fyzických osob se uplatňuje na příjmy ze mzdy, podnikání, nájemného, úroků a pronájmu nemovitostí. Daňová sazba závisí na výši ročního příjmu plátce a pohybuje se od 0-10 %. Od daně je osvobozeno zboží a produkty určené pro export a rovněž zboží, které je využíváno k dalšímu zpracování v Kosovu. Vzhledem k tomu, že k důležitým změnám na podporu obyvatelstva i podnikové sféry postupně docházelo v posledních letech, daňový systém je v zásadě zavedený a neočekávají se zásadní změny. Jedním z hlavních cílů na rok 2023-2024 je zajistit lepší výběr daní, než tomu bylo v předchozích letech a zamezit tak daňovým únikům. Proto vláda vytvoří v letošním roce 240 nových pozic daňových inspektorů.

Zdroj: Kosovská daňová správa

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Kosovo má nedostatečně rozvinutý průmysl a dováží většinu spotřebního i průmyslového zboží. I proto naše obchodní bilance vykazuje významný přebytek. Obchodní obrat s ČR se v roce 2022 zvýšil o 19 %, vývoz z ČR vzrostl o 14 % a dovoz o 125 %.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	0,60	0,60	0,70	0,87	0,99
Export do ČR (mld. CZK)	0,07	0,04	0,07	0,04	0,09
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,53	-0,56	-0,63	-0,83	-0,90

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
122	Tabák zpracovaný, obsahující i náhražky tabákové	186,4	19,4
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	141,2	14,7
1	Zvířata živá (dobytek, drůbež, ovce, kozy, koně ap.)	45,4	4,7
635	Výrobky ze dřeva jn. (obaly, okna, dveře, nádobí ap.)	44,8	4,7
778	Přístroje elektrické jn. (baterie, žárovky ap.)	36,5	3,8

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
691	Konstrukce vč. částí jn. ze železa, oceli, hliníku	15,3	18,6
674	Výr. ploché válcované ze železa, oceli plátované ap.	9,6	11,6
771	Stroje elektrické (ne točivé) a jejich díly	8,7	10,4
679	Roury, trubky, profily duté, fitinky železné, ocelové	8,6	10,3
893	Předměty z hmot plastických jn.	8,6	10,3

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Kosovo má s EU výrazně pasivní obchodní bilanci. Obchodní obrat s EU se v roce 2022 zvýšil o 9,8 %, vývoz z EU vzrostl o 10 % a dovoz o 11 %. Mezi nejvýznamnější obchodní partnery se zařadily Německo, Itálie, Dánsko, Rakousko a Holandsko.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	1 036,50	1 284,20	1 163,10	1 584,10	1 734,70
Export do EU (mil. EUR)	96,70	129,90	164,80	251,90	280,60
Saldo s EU (mil. EUR)	939,80	1 154,30	998,30	1 332,20	-1 454,10

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Kosovo má se zeměmi mimo EU výrazně pasivní obchodní bilanci. Obchodní obrat Kosova s mimoevropskými zeměmi se v roce 2022

zvýšil o 61 %. Vývoz vzrostl o 51 % a dovoz o 172 %. Mezi nejvýznamnější obchodní partnery se zařadily USA, Severní Makedonie, Albánie, Turecko, Srbsko a Čína.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	1 919,3	1 780,4	1 785,4	2 590,6	3 904,7
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	266,5	256,2	163,5	235,1	639,8
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	- 1 652,8	- 1 524,2	- 1 621,9	- 2 355,5	- 3 264,9

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Agenda přímých zahraničních investic v Kosovu je upravená zákonem č. 04/L-220 o zahraničních investicích. Ministerstvo obchodu a průmyslu Kosova podporuje příliv přímých zahraničních investic a rozvoj soukromého sektoru v Kosovu prostřednictvím Agentury pro podporu investic KIESA. Je však třeba upozornit na vysokou míru korupce v oblasti podnikání. Hodnocení investičních rizik ze strany OECD (6/7) charakterizuje podnikatelské prostředí v Kosovu jako velmi rizikové. V roce 2022 investovaly zahraniční firmy do Kosova celkem 772,3 mil. EUR. Nejvíce investic směřovalo do nemovitostí (77 %), finančního a pojišťovacího sektoru (5%) a dále do oblasti informačních a komunikačních technologií (3%). Z teritoriálního hlediska se mezi nevýznamnější investory v roce 2021 zařadily následující země: Německo – 196,3 mil. EUR, Švýcarsko – 155,2 mil. EUR, USA – 93,8 mil. EUR, Albánie – 79,7 mil. EUR, Rakousko – 44,7 mil. EUR a Holandsko 44,0 mil. EUR.

Kontakt na kosovskou agenturu pro podporu investic
Kosovo Investment and Enterprise Support Agency (KIESA)
Muharrem Fejza str. n.n.
Lagja Spitalit
10000 Prishtina
Republic of Kosovo
Tel: +383 (0) 38 200 36542, +383 (0) 38 200 36585
E-mail: info.kiesa@rks-gov.net
www.kiesa.rks-gov.net

Zatím jedinou a velmi úspěšnou přímou českou investicí v Kosovu realizovalo sdružení českých investorů Rockway Capital, které před několika lety investovalo 8 mil. EUR do segmentu ICT prostřednictvím kosovské společnosti Gjirafa. Jde o srovnávač cen, internetový obchod, mediální portál a vyhledávač typu „mall.cz“. Tento internetový portál je široce využíván nejen v Kosovu, ale též v dalších albánsky hovořících zemích a komunitách po celém světě.

Zdroj: CBK, KIESA, Velvyslanectví ČR Prištině

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU má s Kosovem uzavřenou asociační dohodu, která přispívá k užší spolupráci bloku s touto balkánskou zemí a otevírá cestu k přijetí Kosova za člena EU. Dohoda předpokládá sladění kosovské legislativy a norem s unijními standardy. Podpisem smlouvy se Kosovo zavázalo, že otevře evropským firmám a výrobkům svůj trh výměnou za finanční pomoc z EU.

Smlouvy s ČR

Mezi základní smluvní dokumenty mezi Českou republikou a Kosovskou republikou patří:

Platební dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a Svazovou výkonnou radou Skupštiny Socialistické federativní republiky Jugoslávie (Bělehrad, 8. února 1991);

Protokol z jednání o vyřešení salda na likvidačním účtu konaného 23. - 26. 3. 1992, schválený výměnou dopisů ze dne 7. a 11. 5. 1992;

Dohoda mezi vládou České republiky a federální vládou Svazové republiky Jugoslávie o vzájemné podpoře a ochraně investic (Bělehrad, 13. 10. 1997);

Dohoda mezi vládou České republiky a svazovou vládou Svazové republiky Jugoslávie o vzájemné pomoci v celních otázkách (Bělehrad, 9. 9. 1998).

V roce 2013 byla v Prištině podepsána Dohoda mezi Českou republikou a Kosovskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu. Ratifikační proces na kosovské straně byl ukončen a čeká se na jeho dokončení na české straně. Parlament České republiky schválil smlouvu dne 20.4.2023. Dalším krokem bude ratifikace prezidentem. Dohoda umožňuje vytvoření smíšené komise, jejímiž předsedy budou náměstci ministrů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Ministerstva obchodu a průmyslu Kosovské republiky předmětných ministerstev. Komise by na každoročních zasedáních měla projednávat důležité otázky hospodářské spolupráce. K tomu je možné zřizovat specializované pracovní skupiny zabývající se vybranými prioritními otázkami společného zájmu.

Zdroj: MF ČR

3.4 Rozvojová spolupráce

Kosovo je příjemcem rozvojové pomoci. Jejími největšími poskytovateli jsou EU a USA. Pomoc se primárně se zaměřuje na infrastrukturní a sociální projekty. Významný podíl v této oblasti má energetika, životní prostředí a dopravní infrastruktura. ČR se od vyhlášení samostatnosti Kosova rovněž zapojila do projektů rozvojové pomoci Kosovu. Projekty zahraniční rozvojové spolupráce ČR byly do roku 2018 nedílnou součástí bilaterálních politických vztahů s Kosovem. Tradičně se soustředily na oblast sociální a zdravotní (pro nevidomé a slabozraké, handicapované apod.) a infrastrukturní (čistírny odpadních vod). Mezi nejvýznamnější rozvojové projekty, které ČR realizovala v Kosovu, lze zařadit 6 bilaterálních projektů z roku 2017 v hodnotě 15,5 mil. Kč, které byly zaměřeny na sociální infrastrukturu a služby, zásobování vodou a sanitaci. Projekty pro sociální infrastrukturu a služby byly zaměřeny především na podporu integrace menšin a dalších ohrožených skupin. V letech 2018-2019 byly na bilaterální rozvojovou pomoc Kosovu poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 13 mil. Kč, které byly využity na realizaci tří projektů - Dodávka technologického zařízení pro výrobu krmení pro psy a kočky z odpadového masa, Čistírna odpadních vod Badovac a Čistírna odpadních vod Zubin Potok. Zatím poslední projekt byl realizován v roce 2022. Jednalo se o lokální transformační projekt v hodnotě 200 tis. Kč, který se uskutečnil na podporu kosovských médií v rámci Programu transformační spolupráce ČR. Podle nové Strategie zahraniční rozvojové pomoci na 2018-2030 bylo Kosovo zařazeno mezi specifické země s ukončováním spolupráce. Neznamená to však, že by v uvedené oblasti byla zcela ukončena spolupráce. ČR každoročně zvažuje nové návrhy projektů rozvojové spolupráce, které kosovské firmy a instituce hodlají s podporou naší země v Kosovu realizovat.

Zdroj: MZV ČR, MPO ČR

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Těžební a ropné technologie

Kosovská vláda zařadila rozvoj důlního průmyslu mezi své priority. Investice do tohoto sektoru by měly v roce 2023 dosáhnout 9 mil. EUR. Kosovo má páté největší zásoby hnědého uhlí na světě, kterých je více jak 13 mld. tun. Při současném výkonu těžebního průmyslu by podle odhadu vydržely více jak 600 let. Kromě zdrojů hnědého uhlí má Kosovo řadu využitelných ložisek zlata, stříbra, chromu, niklu, hliníku, mědi, železných rud, olova a zinku. Kosovský důlní a těžební průmysl je však zastaralý a neefektivní. Doly potřebují moderní zařízení na těžbu, přepravu a třídění materiálu, bezpečnostní a řídicí systémy, průmyslové výbušniny apod. Kosovská vláda zařadila důlní průmysl mezi své ekonomické, ekologické a sociální priority, které hodlá realizovat v rámci Strategii na rozvoj průmyslu a podnikání v letech 2023-2030. České firmy by se mohly uplatnit rovněž v oblasti průzkumu nových nalezišť včetně studií proveditelnosti.

► Energetika

Cílem energetické strategie Kosova na léta 2022-2031 je zajistit transformaci energetického sektoru při zachování cenové dostupnosti. Celkem 95 % výroby elektrické energie zajišťují tepelné elektrárny. Vláda hodlá zvýšit podíl obnovitelných zdrojů ze současných 5 % na 25-30 % do roku 2031. Bude nezbytná výstavba nových kapacit a modernizace stávajících elektráren, a dále širší zavádění obnovitelných zdrojů energie. Kosovská vláda chce v roce 2023 investovat do energetického průmyslu 380 mil. EUR. Hlavním cílem je zvýšit energetickou účinnost a podíl výroby zelené energie, zajistit integraci na regionální energetické trhy a podpořit výrobu spolehlivé, udržitelné a cenově dostupné výroby energie. Celkem 95 % výroby elektrické energie v Kosovu zajišťují tepelné elektrárny Kosovo A a Kosovo B, které z technických důvodů nemohou pracovat na plný výkon. Pro další vývoj kosovského energetického sektoru bude nezbytná výstavba nových kapacit, zvýšení účinnosti stávajících zdrojů a širší zavádění obnovitelných zdrojů energie. Kromě spolupráce v oblasti dodávek zařízení pro výrobu zelené energie by se české firmy mohly uplatnit v oblasti subdodávek turbín, filtrů a odsiřovacích zařízení, řídicích systémů a dalších částí pro výstavbu, modernizaci a zvýšení efektivity tepelných elektráren apod.

► Voda a životní prostředí

Voda a životní prostředí Nedostatek moderních čistíren odpadních vod, špatný stav vodovodních rozvodů a nevyhovující nakládání s odpady způsobuje znečištění povrchových zdrojů pitné vody. Proto kosovská vláda začlenila vodohospodářský a odpadní průmysl do programových priorit na léta 2023-2030. Na modernizaci sektoru se podílí i EIB a EU. V plánu jsou investice do infrastruktury a výstavby čistírny odpadních vod pro 213 tisíc osob v obci Mitrovica v hodnotě 20 mil. EUR a modernizace kanalizace v Prištině v hodnotě 21 mil. EUR. Vodohospodářský a odpadní průmysl a všeobecně životní prostředí se dostává do popředí zájmu kosovské veřejnosti. Proto kosovská vláda začleňuje projekty na zlepšení životního prostředí do svých programových priorit. Nakládání s odpady počítá s rozšířením skládek, konsolidací veřejných společností pro svoz odpadu, výstavbou převozních a recyklačních středisek a výstavbou čistíren odpadních vod. Významnou příležitostí představují zelené technologie na zpracování odpadu a jeho energetické využití. České firmy by se mohly uplatnit dodávkami technologických zařízení pro čistírny odpadních vod, měřicí techniky a zařízení na snížení spotřeby vody v průmyslových odvětvích, případně též dodávkami technologií pro likvidaci, recyklaci a třídění komunálního, stavebního a nebezpečného odpadu apod.

► Zdravotnictví a farmacie

Zdravotnictví a farmacie Kosovská vláda chce podpořit celkový rozvoj zdravotnického systému. Kromě výstavby a renovace nemocnic bude zdravotnictví potřebovat moderní vybavení z dovozu. Rozvoj sektoru bude Kosovo financovat jak z domácích zdrojů, tak od mezinárodního společenství, které přislíbilo zemi pomoc ve formě výhodných půjček. V letech 2023-2025 by mělo jít o 167 mil. EUR. Kosovský zdravotnický systém bude třeba od základů zmodernizovat. Kromě kompletní výstavby a renovace nemocnic bude kosovské zdravotnictví potřebovat moderní vybavení, jako například lékařské nástroje, zdravotnická lůžka, operační techniku, diagnostická zařízení a rehabilitační přístroje. Mezinárodní společenství přislíbilo na rozvoj kosovského zdravotnictví finanční pomoc ve formě výhodných půjček – Evropská banka pro obnovu a rozvoj 35 mil. EUR, Evropská unie 85 mil. EUR a Světová banka 47 mil. EUR. České firmy by mohly tyto finanční zdroje využít a zapojit se do modernizace kosovského zdravotnictví.

► Železniční sektor

Rekonstrukce stávajících a výstavba nových železničních tratí je součástí plánů na rozvoj konektivity zemí západního Balkánu. Mezi priority patří především celková rekonstrukce a modernizace severojižní železniční trasy (Raute 10) mezi hranicí se Srbskem a Severní Makedonií v délce 150 km. Tento projekt získal finanční přislíbení od Evropské banky pro obnovu a rozvoj ve výši 97 mil. EUR. První stavební práce proběhnou v letech 2023-2025 na trati mezi městy Fushe Kosova a Mitrovica. S modernizací železniční dopravní infrastruktury souvisí i potřeba celkové modernizace technického zázemí a vozového parku dopravců. Realizace projektu bude mít obrovský ekonomický, sociální a environmentální přínos nejen pro Kosovo, ale i pro celý region. S modernizací železniční dopravní

infrastruktury souvisí modernizace technického zázemí a vozového parku dopravců, kde by se mohly uplatnit české firmy, které dodávají například řídicí a bezpečnostní systémy, komponenty na kolejová vozidla, případně provádějí generální opravy lokomotiv, vagonů apod.

► **Výzkum, vývoj, inovace a vzdělání**

ICT sektor v Kosovu má velmi dobré podmínky pro rychlý růst, mezi které je možno zařadit vysoce kvalifikovanou pracovní sílu, strategickou polohu země a nízké náklady na pracovní sílu. ICT sektor je jeden z mála odvětví kosovské ekonomiky, který vykazuje pozitivní obchodní bilanci. Jeho další vývoj je podporován i novou kosovskou Strategii na rozvoj průmyslu a podnikání v letech 2023-2030, kde jsou moderní technologie a jejich využití na domácím trhu zařazeny mezi prioritní nástroje na zvýšení a zkvalitnění kosovské průmyslové výroby a kosovského exportu. I přes velmi dobré podmínky pro rozvoj ICT patří Kosovo mezi země s nízkým využíváním moderních technologií v domácím průmyslu. Pro české firmy z ICT sektoru se otevírají možnosti spolupráce nejen v průmyslu, ale i v dalších oblastech, kde Kosovo zaostává za ostatními zeměmi. Jedná se o energetiku (úspěšná řešení, zelená energetika, skladování energie), odpadové a vodní hospodářství (moderní řídicí systémy třídění komunálního odpadu a čištění odpadních vod), zdravotnictví (diagnostická zařízení a zdravotnické technologie) a dopravu (řídicí dopravní a parkovací systémy včetně oblastí "smart cities"). České firmy z oblasti ICT by se mohly účastnit i projektů na digitalizaci kosovské státní správy. Mezi prioritní oblasti je zařazeno soudnictví, kde první změny proběhnou s podporou EU již v letošním roce.

MOP Kosovo - <https://publi.cz/books/1901/index.html#xk>

[MOP Kosovo](#)

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Obchodní jednání s kosovskými partnery se poněkud liší od stylu jednání v České republice. Hlavním specifíkem je důraz na osobní a rodinné vztahy, volnější vnímání času a často i určitá pomalost při plnění povinností a závazků. Region Balkánu je sice oproti našim zvyklostem v mnoha směrech odlišný, jedná se však o rozdíly, které by v zásadě neměly bránit společné spolupráci. Jedná-li se o perspektivní obchodní vztah, je vhodné navštívit partnera v Kosovu, případně jej pozvat do ČR. V každém případě je třeba, aby obchodníci byli při jednáních obezřetní a aby případné kontrakty byly dobře smluvně zajištěny. Vymahatelnost práva a finančních závazků je v Kosovu často velmi složitá, nejistá a časově náročná.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.2 Oslovení

Základní kontakt na kosovského obchodního partnera doporučujeme získat nebo ověřit prostřednictvím Obchodního úseku Velvyslanectví ČR v Prištině. Další možností je využít zkušeností a kontaktů kosovských obchodních komor a podnikatelských svazů. První kontakt s vybraným partnerem lze provést prostřednictvím emailu a následně jej potvrdit telefonicky. Jedná-li se však o oslovení nového obchodního partnera z neověřeného zdroje (neznámé firemní webové stránky apod.), doporučujeme velkou obezřetnost. Obchodní vztahy v Kosovu jsou velmi často založeny na rodinných vazbách a osobních kontaktech osob, které zaujímají ve zdejší obchodní komunitě důležitou pozici. Proto je užitečné včas kontaktovat obchodní úsek velvyslanectví, který může možnost navázání obchodní komunikace prověřit a případně doporučit. Jako místo prvního setkání lze přijmout pozvání do sídla partnera. Na úvod jednání, na jehož organizaci se podílel obchodní úsek velvyslanectví, je vhodná i účast zástupce velvyslanectví, který obchodní partnery představí. Další možností, jak může obchodní úsek velvyslanectví jednání podpořit, je i např. zorganizování schůzky přímo na velvyslanectví.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.3 Obchodní schůzka

Kosovský trh má svá rizika a současně i potenciál pro navázání dlouhodobé a spolehlivé obchodní spolupráce. Podmínky pro podnikání se postupně zlepšují, nicméně při vstupu na kosovský trh se doporučuje obezřetnost a trpělivost. Převážná většina kosovských firem je malá s nepříliš silným kapitálovým zázemím. Je proto důležité předem prověřit solventnost kosovského obchodního partnera. Obchodní operace s kosovskými firmami by proto měly být zajištěny např. platbou předem, kvalitním pojištěním, nebo např. neodvolatelným akreditivem otevřeným u prvotřídní banky. U velkých zakázek je doporučováno pracovat s pojištěním zakázek v zahraničí, které poskytuje např. EGAP. Jako místo prvního setkání je vhodné přijmout pozvání do sídla partnera, což umožní vytvořit si základní představu o společnosti. Během setkání se uskuteční vzájemné představení a dle okolností je vhodné vyjádřit zájem o spolupráci. Předávání dárků na první obchodní schůzce není běžné. Pokud se však jedná o propagační předměty firmy (tužky, diáře apod.), jejich předání společně s katalogy firmy partnera potěší. V obchodních vztazích často přetrvávají silné rodinné vazby. Doporučujeme poskytnout partnerovi čas na vytvoření důvěry a obchodní jednání neuspěchat. Důvěru a neformální vztah s kosovskými obchodníky je možné získat např. poukazem na společné zájmy, blízkost mentality apod. Není od věci pochválit a ocenit pomoc při odvozu z letiště, případně vést konverzaci s partnerem i o jeho rodině apod., vždy však se zdvořilostí a citem pro soukromí. Pokud se tato část jednání zvládne dobře, jde technická i obchodní část jednání mnohem snadněji. Před poskytnutím pohoštění je možné se zeptat, zda zákazník má zájem o sklenku vína apod. Při návrhu ceny za zboží a služby je třeba počítat s tím, že zákazník bude požadovat slevu. Poskytnutí slevy podpoří pocit zákazníka, že je úspěšný, čímž se zvýší i jeho zájem o spolupráci. Doporučujeme nechat partnerovi čas na vytvoření důvěry a obchod neuspěchat. V případě jednání na veřejných institucích je vhodný společenských oděv. Na jednání s představiteli menších firem je možné i méně formální oblečení. Kosovské vyjednávací týmy bývají složené převážně z mužů, a pokud jednáme o důležitých otázkách, budou vedeny nejvyšším představitelem firmy. Jednání z kosovské strany se většinou zúčastní 2-3 osoby. Pokud se projednávají složité technické otázky např. u velkých energetických projektů apod., na jednání se může postupně dostavit i více osob, které posoudí technické, cenové, ekologické aj. parametry projektu. Obchodní setkání bývají často velmi zdlouhavá, a proto by na jednání z české strany měli být vysláni pracovníci, kteří mají dostatečné rozhodovací pravomoci.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.4 Komunikace

Obchodní prostředí, návyky a reakce lidí se nikterak dramaticky neodlišují od jiných evropských zemí. Navázání obchodních kontaktů vyžaduje obecně větší trpělivost, než je obvyklé v našich podmínkách. Doporučujeme poskytnout partnerovi čas na vytvoření důvěry. Znalost místního jazyka usnadňuje první kontakt, značný podíl mladší kosovské populace ovládá angličtinu a němčinu, starší pak často italštinu a ruštinu. Předpokladem úspěchu v jednání je důkladná příprava na jednání a seznámení se s místním prostředím. Kosovské obchodníky zajímá vývoj v ČR. V mnoha směrech náš polistopadový vývoj obdivují, zvláště pak mírové rozdělení státu a členství v EU a NATO. Mnoho kosovských občanů Českou republiku (případně bývalé Československo) navštívilo. Naopak nedoporučuje se hovořit o politické situaci v Kosovu a rovnoprávnosti mužů a žen. Tlumočnický při jednání většinou není potřeba. V případě potřeby je však české velvyslanectví připraveno předat kontakt na vhodného tlumočnicka. V počáteční fázi komunikace je možné používat e-mail a později telefonní spojení. Při jednáních o zásadních bodech spolupráce je doporučováno písemné potvrzení dohodnutých bodů. Osobní jednání před uzavřením dohody o spolupráci je v Kosovu téměř nezastupitelné.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.5 Doporučení

Kosovský trh je velmi náročný. Část velkoobchodního trhu je ovládána širšími rodinami, které mají vybudované své distribuční kanály. Obecně platí, že zahraniční firmy a společnosti mohou v Kosovu podnikat za stejných podmínek jako kosovské. Vzhledem k tomu, že obchodní vztahy v Kosovu se často rozvíjí na základě osobních kontaktů a vazeb, doporučuje se využívat místní obchodní zástupce, případně konzultovat vstup na trh s Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Prištině. V Kosovské republice existuje několik tisíc převážně malých a středně velkých obchodních firem, které se zabývají jak dovozem, tak vývozem. Část těchto firem vznikla z předválečných podniků zahraničního obchodu nebo velkých výrobních podniků. Na trhu působí rovněž nové soukromé obchodní firmy vzniklé po válce, a dále též filiálky zahraničních obchodních řetězců. České firmy mohou využít dobré jméno českých výrobků, povědomí o dobré kvalitě našich výrobků a příznivou cenu. Bohužel v obchodní oblasti je stále ještě zakořeněná korupce. V Kosovské republice existují velmi rozšířené osobní a rodinné vazby, do kterých je velmi složité proniknout. Proto využívání místních obchodních zástupců s dobrými znalostmi trhu je často jedinou možností pro úspěšné podnikání v oblasti vývozu do Kosovské republiky. Vzhledem ke složitosti a finanční náročnosti právního řešení obchodních sporů v zemi je nezbytné mít všechny obchodní podmínky dobře smluvně zajištěné. Dovošní obchodní zástupci často požadují výhradní zastoupení na neomezenou dobu, což v první fázi obchodních jednání nedoporučujeme. Naopak doporučujeme sjednání zkušební doby na 2-3 roky s možností vypovězení smlouvy v případě nedodržení odběrového závazku.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.6 Státní svátky

Obyvatelé Kosova slaví muslimské, katolické, pravoslavné církevní svátky bez ohledu na vyznání. Případá-li státní svátek na víkend, přesouvá se den volna na nejbližší pracovní den.

leden - Nový rok + též 2. ledna;

leden - pravoslavné Vánoce (7.-8. ledna);

únor - Den nezávislosti (17. - 19. února);

březen - Den veteránů (6. březen);

duben - Den ústavy (9. dubna, volný den ale bývá 15. června - v den vstupu ústavy v platnost);

duben - Velikonoce katolické a následně pravoslavné (10. dubna a 16. dubna);

květen - Svátek práce (1. května); květen - Den Evropy (9. května);

červen - muslimské svátky Eid al-Fitr - konec Ramadánu (pohyblivý muslimský svátek);

srpen - muslimské svátky Eid al-Adha - svátek obětí (pohyblivý muslimský svátek);

listopad - Den vlajky (28. listopad);

prosinec - Vánoce (24. - 26. prosince);

Pozn.: Den veteránů (6. březen) a Den albánské vlajky (28. listopad) nejsou oficiální státní svátky, avšak také se slaví a bývají spojeny se dnem volna.

Zdroj: Kosovská obchodní komora

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

V Kosovské republice existuje několik tisíc převážně malých a středně velkých obchodních firem, které se zabývají jak dovozem a vývozem, tak domácím velkoobchodem i maloobchodem. Část těchto firem vznikla z předválečných podniků zahraničního obchodu nebo velkých výrobních podniků. Na trhu působí rovněž nové soukromé obchodní firmy vzniklé po válce, a dále též filie zahraničních obchodních řetězců. Bohužel v obchodní oblasti je stále ještě zakořeněná korupce. V Kosovské republice existují velmi rozšířené osobní a rodinné vazby, do kterých je velmi složité proniknout. Proto využívání místních obchodních zástupců s dobrými znalostmi trhu je často jedinou možností pro úspěšné podnikání v oblasti vývozu do Kosovské republiky. Vzhledem k velmi vysokému exportnímu riziku (dle OECD 6/7) a ke složitosti a finanční náročnosti právního řešení obchodních sporů v zemi je důležité všechny obchodní podmínky dobře smluvně zajistit.

V oblasti práv duševního vlastnictví je Kosovská republika vázána všemi základními mezinárodními úmluvami (Revidovaná úmluva Bernská, Pařížská úmluva, Stockholmský závěrečný akt, Smlouva o patentové spolupráci, Madridská úmluva o obchodních známkách, Locarnská smlouva o průmyslových vzorech, Lisabonská úmluva o označení původu. Kosovská legislativa v této oblasti byla připravována ve spolupráci s experty Evropské unie a je tedy mezinárodně smluvním závazkům přizpůsobena. Základním legislativním aktem, upravujícím podmínky dovozu, je Zákon o zahraničním obchodu. I když se situace v oblasti vymáhání práva v Kosovu postupně zlepšuje, v zemi je stále velmi vysoká korupce, a tak případné obchodní spory a soudní procesy mohou trvat i mnoho let.

S výjimkou importu z členských zemí CEFTA uplatňuje Kosovo na dovozy sazbu dle celního sazebníku. Od cla je osvobozen dovoz většiny nerostných surovin, kapitálových statků, zemědělských surovin a zařízení, farmaceutických produktů a strojů a zařízení určených k produkci výrobků v Kosovu. Kosovský celní tarif vychází z harmonizovaného systému Světové celní organizace (WCO). Na hranici je nutno také uhradit daň z přidané hodnoty ve výši 8 % nebo 18 % a případnou spotřební daň z dováženého zboží. Podrobné informace ohledně pravidel pro dovoz zboží, přehled hraničních přechodů a celních úřadů lze získat na stránkách Kosovské celní správy. Ty obsahují též odkaz na integrovaný celní sazebník. Aktuální údaje lze nalézt na webu celní správy: <https://dogana.rks-gov.net/tarik/>.

Souhrnné informace pro dovozce nabízí Kosovský portál pro zahraniční obchod - www.itg-rks.com. Klíčovými institucemi s pravomocemi a odpovědnostmi za provádění právních předpisů o duševním vlastnictví v Kosovu jsou:

- Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu je agentura jednou z klíčových institucí na ochranu duševního vlastnictví. Agentura je odpovědná za posuzování žádostí, sestavování a údržbu registrů a za sestavování úředních věstníků s údaji pro žádosti o registraci v oblasti duševního vlastnictví.
- Úřad pro autorská práva a související práva - jako správní orgán Ministerstva kultury, mládeže a tělovýchovy je tento úřad hlavní institucí v oblasti autorských práv a práv s nimi souvisejících.
- Kosovské celní orgány - mají zásadní úlohu, pokud jde o ochranu společnosti a ekonomiky před nezákonnými činnostmi v oblasti dovozu a vývozu s cílem ochrany ochranných známek a ochrany před padělaným zbožím.
- Inspektorát trhu - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu v rozsahu, který zahrnuje dohled nad prováděním zákonů za účelem ochrany spotřebitele a bezpečnosti a kvality výrobků.
- Kosovská policie - jako orgán, který chrání práva duševního vlastnictví prostřednictvím sektorů, jako je například sektor pro vyšetřování a hospodářské trestné činy (ISEC) a sektor pro počítačové trestné činy.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví, Celní správa Kosovské republiky

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Legislativním základem, upravujícím podmínky jednotlivých druhů podnikání, je Zákon o obchodních organizacích. Institucí zodpovědnou za registraci a evidenci podnikatelských subjektů je Kosovská agentura pro registrování obchodní činnosti (Kosovo Business Registration Agency, ARBK, <https://arbk.rks-gov.net>), na jejichž webových stránkách lze získat informace o požadavcích pro zápis společností, včetně potřebných formulářů. Lze zde také nahlédnout do on-line do obchodního rejstříku a vyhledávat firmy podle různých parametrů.

Základními formami podnikání jsou:

- podnik jednotlivce (většina všech podnikatelských subjektů v Kosovu);
- veřejná obchodní společnost (general partnership);
- komanditní společnost (partnership);
- společnost s ručením omezením (limited liability company, albánsky Shqëria me përgjegjësi të kufizuar - Sh.p.k.), minimální výše základního kapitálu není stanovena;
- akciová společnost (joint stock company, albánsky Shqëri aksionare - Sh.a.), minimální výše základního kapitálu je 10 000 EUR;
- právnická osoba ve společném vlastnictví (družstvo);
- veřejnoprávní podnik v obecním zájmu;
- zemědělské družstvo.

Pro účely zápisu akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným je třeba předložit stanovy společnosti, společenskou (zakladatelskou) smlouvu, kopie pasů cizozemských ředitelů a akcionářů společnosti a národních osobních dokladů v případě občanů Kosova. V případě založení pobočky či reprezentace zahraniční firmy je třeba předložit notářsky ověřenou kopii výpisu z obchodního rejstříku mateřské firmy a rozhodnutí o založení společnosti v úředním překladu. Jako sídlo pobočky lze uvést právní nebo účetní kancelář. Zahraniční obchodní organizace mohou v Kosovu vyvíjet podnikatelskou činnost za stejných podmínek jako domácí subjekty. Musejí být zapsány do obchodního rejstříku a předložit „memorandum zahraniční obchodní organizace“, obsahující informace vyžadované Zákonem o obchodních organizacích. V souladu se Zákonem o financování místní správy může municipalita, v níž firma využívá pro svou činnost (ať se jedná o sídlo či nikoli), požadovat také registraci těchto prostor. Výši poplatku za registraci si municipality stanovují samy podle druhu činnosti firmy (cca od 100 EUR za např. obchodní stánek). Před zahájením podnikatelské činnosti je třeba (do 15 dnů od zápisu společnosti) zažádat u příslušné regionální pobočky Kosovské daňové správy o přidělení daňového identifikačního čísla.

Zdroj: Kosovská obchodní komora

5.3 Marketing a komunikace

Reklamní průmysl v Kosovu se velmi rychle rozvíjí. K dispozici je standardní spektrum marketingových prostředků. Používají se všechny formy médií, včetně televize, novin, časopisů, rozhlasových stanic, internetu, venkovních billboardů, tištěných letáku a jejich roznáška přímo občanům do poštovních schránek apod. Převážná většina reklamní činnosti probíhá prostřednictvím televize. V Kosovu působí tři hlavní televizní společnosti s celostátním pokrytím – státní RTK a soukromé RTV21 a KTV, které vysílají i přes satelit do světa (zejména pro kosovskou diasporu). Nejdražší reklamní čas má RTK. V případě zaměření na určitý region lze využít finančně podstatně méně náročné regionální televizní společnosti. V poslední době se stále více prosazuje reklama s využitím internetu a zaslání reklam prostřednictvím mobilních telefonů. S rostoucí motorizací a budování dálniční sítě roste i množství reklamních billboardů podél hlavních komunikací. Vzhledem k tomu, že Kosovo je převážně muslimská země, nedoporučuje se používat reklamy, které by mohly negativně působit na muslimské cítění, urážet muslimy apod.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, CEOKOS

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V oblasti práv duševního vlastnictví je Kosovská republika vázána základními mezinárodními úmluvami (Revidovaná úmluva Bernská, Pařížská úmluva, Stockholmský závěrečný akt, Smlouva o patentové spolupráci – PCT, Madridská úmluva o obchodních známkách, Locarnská smlouva o průmyslových vzorech, Lisabonská úmluva o označeních původu. Kosovská legislativa v této oblasti byla připravována ve spolupráci s experty Evropské unie a je mezinárodně smluvním závazkům přizpůsobena.

Institucionální rámec pro duševní vlastnictví v Kosovu

Klíčovými institucemi s pravomocemi a odpovědnostmi za provádění právních předpisů o duševním vlastnictví v Kosovu jsou:

- Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu je agentura jednou z klíčových institucí na ochranu duševního vlastnictví. Agentura je odpovědná za posuzování žádostí, sestavování a údržbu registrů a za sestavování úředních věstníků s údaji pro žádosti o registraci v oblasti duševního vlastnictví.
- Úřad pro autorská práva a související práva - jako správní orgán Ministerstva kultury, mládeže a tělovýchovy je tento úřad hlavní institucí v oblasti autorských práv a práv s nimi souvisejících.
- Kosovské celní orgány - mají zásadní úlohu v oblasti ochrany společnosti a ekonomiky před nezákonnými činnostmi v oblasti dovozu a vývozu, ochrany ochranných známek, ochrany před padělaným zbožím apod.
- Inspektorát trhu - orgán ministerstva obchodu a průmyslu, který dohlíží nad prováděním zákonů za účelem ochrany spotřebitele a bezpečnosti a kvality výrobků.
- Kosovská policie - chrání práva duševního vlastnictví prostřednictvím sektorů, jako např. sektor pro vyšetřování hospodářských trestných činů (ISEC), sektor pro počítačové trestné činy apod.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

Kosovskou legislativu přiblížil evropským standardům Zákon o veřejných zakázkách. Orgánem zodpovědným za zadávání a dohled nad veřejnými zakázkami je Kosovská regulační komise pro veřejné zakázky, která na svých internetových stránkách (<https://e-prokurimi.rks-gov.net/>) zveřejňuje vypsané veřejné zakázky. Zákon podrobně upravuje pravidla, provozní směrnice a postupy při zadávání veřejných zakázek. Součástí jsou též technické požadavky na elektronický systém zadávání veřejných zakázek. Všechny osoby, hospodářské subjekty, podniky a zadavatelé včetně provozovatelů veřejných služeb jsou tímto zákonem vázáni. Významná výběrová řízení na zakázky většího rozsahu jsou rovněž uveřejňována na webových stránkách Evropské organizace EULEX se sídlem v Kosovu (www.eulex-kosovo.eu). Zahraniční subjekty mají stejný přístup k tendrům jako domácí, všechny větší zakázky jsou zveřejňovány i v angličtině. Proti výsledku výběrového řízení je možné se odvolat k přezkumnému orgánu (Procurement Review Body). Přetrvávajícím problémem je vysoká míra korupce v Kosovu, která proces zadávání veřejných zakázek a vybírání vítězů provází.

Zdroj: Kancelář EU v Kosovu, Kosovská obchodní komora

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Kosovské firmy využívají mezinárodní platební a dodací podmínky. V mezinárodním platebním styku je nejčastější používání akreditivů. V případě nižších částek doporučujeme požadovat od kosovských obchodních partnerů platby předem. Splatnost faktur bývá dvoutýdenní. V obchodním a platebním styku je však třeba obezřetnosti. Jako i v jiných zemích se i v Kosovu můžeme setkat s nesolventností a nespolehlivostí zákazníka. Vymahatelnost práva je však v Kosovu velmi problematická a nízká. K předcházení sporů je proto nezbytné pečlivě dojednat obchodní smlouvy a kontrakty a předem si prověřit kredibilitu zákazníka. Obchodní spory se řídí ustanoveními Obchodních zákoníků a současně dojednanými obchodními podmínkami ve smlouvách. Smlouvy s kosovskými firmami by měly obsahovat formulované soudní doložky s určením příslušného soudu v konkrétní zemi. Za projednávání obchodních sporů a vynucování plnění smluv v Kosovu jsou odpovědné příslušné kosovské okresní soudy, případně Obchodní soud v Prištině. Při Kosovské obchodní komoře je zřízen rozhodčí soud, který má pravomoc rozhodovat spory mezi kosovskými a zahraničními subjekty. Mezi rozhodci jsou i zahraniční odborníci. Justiční systém se však vyznačuje nízkou efektivitou a bohužel i korupcí. Řešení konkrétního sporu se může protáhnout na mnoho let. Vymahatelnost práva je tak velmi často pomalá, nákladná a také nejistá. Velké množství neuzavřených případů způsobuje značné škody renomé právního státu, přílivu investic a celkově hospodářskému rozvoji v Kosovu.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, EULEX, Kosovská obchodní komora

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané ČR a ostatních členských států EU jsou osvobozeni od vízové povinnosti pro vstup, průjezd a pobyt na území Kosovské republiky po dobu 90 dní během jakýchkoliv 180 dní. Pro pracovní a studijní pobyty je nutné požádat o pobytové povolení a pracovní/studijní vízum. Pro vstup do Kosova je nutno použít platný český cestovní pas, případně občanský průkaz nového typu s čipem s biometrickými údaji, který se začal vydávat od 2.8.2021. Vzhledem k tomu, že v severní části Kosova dochází často ke zhoršení bezpečnostní situace, českým občanům doporučujeme, aby si před cestou ověřili aktuální podmínky vstupu do Kosova v této části země, případně aby využili jiné hraniční přechody, než na severu země. Z Kosova nelze vycestovat přes Srbsko, pokud cestovatel do Kosova přes Srbsko nevstoupil a má v pase razítko celních orgánů. Důvodem je neuznávání Kosova jako samostatného státu Srbskem. Pokud tedy cestovatel vstoupí do Kosova přes letiště v Prištině, z Makedonie, z Albánie nebo z Černé Hory a bude mít zájem Kosovo opustit po zemi přes Srbsko, nebude na území Srbska vpuštěn, pokud srbští celníci na hranici v cestovním pasu zjistí razítko celních orgánů Kosova nebo těchto zemí, kterému v průběhu posledních max. 90 dnů nepředchází razítko srbské. Řešením je opustit Kosovo např. směrem do Makedonie nebo Černé Hory a odtud vstoupit do Srbska. Jednodušším řešením je prokázat se na srbské hranici občanským průkazem nového typu s čipem, který je pro vstup do Srbska dostačující. V Kosovu nelze spoléhat na hrazení nákladů zdravotní péče na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění nebo na základě dřívějších dohod ČR s Jugoslávií/Srbskem. Doporučujeme sjednat před cestou do Kosova kvalitní cestovní pojištění a vzít si s sebou potřebné léky. Je třeba počítat s tím, že za lékařské ošetření je vyžadována platba v hotovosti. Zdravotní péče je v Kosovu na mnohem nižší úrovni, než je běžný evropský standard. Za přijatelnou cenu (nižší než v ČR) funguje v Kosovu hromadná městská, meziměstská i mezistátní doprava i taxislužba. V Kosovu neplatí Zelená karta. Pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla se platí na hranici při příjezdu do země. V platebním styku lze využívat běžné platební karty, případně hotovost - místní měnu (EUR). Dále viz bod 5.8.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV Kosovské republiky

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Cizinec, tedy i český občan, který chce v Kosovu pracovat pro místní nebo i zahraniční firmu, musí na Ministerstvu vnitra, cizinecké policii požádat o dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání, a následně na Ministerstvu práce a sociálního zabezpečení požádat o pracovní povolení. Odbor práce a zaměstnání povolení vydá rozhodnutí v zákonné lhůtě 30 dní. Žádost je třeba podat na předepsaném formuláři a přiložit k ní pracovní smlouvu se společností, u které má být žadatel zaměstnán, dále doklad o příslušném vzdělání či kvalifikaci, výpis z obchodního rejstříku firmy, výpis z rejstříku trestů, lékařskou zprávu, fotografie, doklad o uhrazení administrativního poplatku a potvrzení z úřadu práce, že žádný registrovaný nezaměstnaný občan Kosova nespĺňuje podmínky pro obsazení daného místa. O prodloužení pracovního povolení je třeba požádat nejpozději měsíc před vypršením platnosti stávajícího povolení. Některé profese jako např. pedagogičtí a vědeckí pracovníci, zaměstnanci nevládních neziskových organizací a novináři jsou od povinnosti získat pracovní povolení osvobozeni. Podmínky zaměstnávání cizinců definuje Zákon o udělování pracovních povolení a zaměstnávání cizích státních občanů a vyhlášky Ministerstva práce a sociálního zabezpečení. Obecné pracovníprávní předpisy obsahuje rovněž Zákoník práce. Průměrná čistá měsíční mzda ve veřejném sektoru v roce 2022 činila 593 EUR a v soukromém sektoru 421 EUR.

Občané ČR, kteří cestují do Kosova a žádají v zemi o pracovní (nebo pobytové) povolení, by se měli připravit na specifické hygienické a zdravotní podmínky, které jsou všeobecně na nižší úrovni, než v České republice. V Kosovu se vyskytuje žloutenka typu A i B, proti které je doporučeno očkování. V letních měsících se v centrální/jihozápadní části země každoročně několik osob nakazí krymsko-konžskou hemoragickou horečkou, přenášenou klíšťaty. Při kontaktu s divokými zvířaty/psy existuje možnost nákazy vzteklinou. Žádné očkování však není při vstupu do Kosova povinné. Je třeba počítat s tím, že obzvláště ve venkovských oblastech je dostupnost rychlé lékařské pomoci omezená. Pouze ve větších městech a v turistických oblastech fungují zdravotní střediska, která často nejsou dostatečně vybavena lékařskou technikou, ani zdravotnickým materiálem. Ve větších městech jsou provozována soukromá lékařská zařízení, poskytující péči na vyšší úrovni, za kterou je třeba platit hotově. Řada z nich je vybavena moderními technologiemi a zařízením, nicméně ani zde kvalita personálu neodpovídá českému standardu. Poměrně vysokou úroveň zdravotní péče v Kosovu poskytuje zdravotnické zařízení EULEX. V případě složitějších lékařských výkonů, a pokud to podmínky umožní, se doporučuje ošetření až v ČR. Lékáren je dostatek a jsou relativně dobře vybavené, i když ani kontrola léčiv není na takové úrovni, jako v ČR. Proto doporučujeme vybavit se na cestu do Kosova základními léky a zdravotnickým materiálem (obvaz, zdravotnické náplasti apod.). V Kosovu nelze spoléhat na hrazení nákladů zdravotní péče na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění nebo na základě dřívějších dohod ČR s Jugoslávií. Kromě EULEXu patří mezi nejlépe vybavená zdravotnická zařízení v Kosovu rovněž American Hospital a EUROMED.

Vybraná zdravotnická zařízení:

EULEX Medical Facilities in Pristina, Industrial Zone, 10000 Pristina, tel.: +381 (0) 38 78 7154, mob. +386 (0) 49 78 1500, +386 (0) 49 78 1555

EULEX Medical Facilities in Mitrovica, St. Industrial Zone/Ferki Lisica, 40000 Mitrovica, tel.: +381 (0) 38 78 7127, mob.: +386 (0) 49 78 1600, +381 (0) 66 862 5990

Klinika Euromed, Mother Tereze Nr. 158, 12000 Fushee/Kosovo Polje, tel.: +381-(0)38-534-072, e-mail: klinika.euromed@hotmail.com

American Hospital in Kosovo, tel.: +381 (0) 38 221 661, mob.: +377 (0) 45 500 910, +377 (0) 45 503 255

Zubní ordinace, Ortodoncia, Str. Zagreb 33, Dragodan, Priština: mob.: +377 (0) 44 69 68 18

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV Kosovské republiky, Ministerstvo zdravotnictví Kosovské republiky, Kosovská obchodní komora

5.9 Veletrhy a akce

Veletržní akce konané v Kosovu jsou ve srovnání např. s mezinárodními veletrhy v České republice mnohem menšího rozsahu. Doporučujeme, aby si návštěvníci před odjezdem do Kosova ověřili termín konání vybrané veletržní akce na webových stránkách organizátora (www.ceokos.com).

Níže je uveden kalendář nejvýznamnějších mezinárodních veletržních akcí konaných v Kosovu:

Education Fair - Veletrh vzdělávání / Priština, 27.-28.4.2023

Prezentace poskytovatelů vzdělávacích služeb, komunikačních a informačních technologií, vydavatelských a mediálních služeb apod. Veletrhu se účastní zástupci veřejných i soukromých základních, středních a vysokých škol a ministerstev.

www.ceokos.com

E-mail: education@ceokos.com

EXPOKOS – průmyslový veletrh / Priština, 18-19.5.2023

Nejvýznamnější veletržní akce v Kosovu zaměřená na stavebnictví, strojírenství, energetiku, důlní průmysl, dřevozpracující průmysl a všeobecně na moderní technologie. Součástí veletrhu EXPOKOS bývá zpravidla i samostatná sekce se zaměřením na zdravotnictví a lázeňství - MEDIKOS.

www.ceokos.com

E-mail: info@ceokos.com

Tourism and Travel Fair - veletrh cestovního ruchu, / Priština, 27.-28.4.2023

Prezentace cestovních kanceláří, hotelových a restauračních služeb, nabídky zájezdů v Kosovu i do zahraničí, prezentace sportovních akcí i sportovního vybavení, turistických potřeb, oblečení, obuvi apod.

www.ceokos.com

E-mail: info@ceokos.com

AGROKOS – zemědělský veletrh / Priština, 19.-20.10.2023 Prezentace zemědělských produktů, potravinářských výrobků, alkoholických i nealkoholických nápojů. Některé ročníky jsou zaměřeny též na prezentace zemědělských strojů a zařízení, technologií pro zpracování potravin, chladičských a mrazičských zařízení, zavlažovacích systémů, hnojiv, osiv, krmiv a pesticidů.

www.ceokos.com/agrokos/en/

[www.info@ceokos.com](mailto:info@ceokos.com)

Congress & Event Organization – organizátor výstavních akcí

www.ceokos.com

E-mail: info@ceokos.com

Tel: +383 38 516 013

Mob.: + 383 44 629 916, + 383 44 208 446

Zdroj: Congress & Event Organization, www.ceokos.com

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Prištině
Ismail Qemali 132, Arbëri
10000 Priština
Kosovská republika

www.mzv.cz/pristina
E-mail: pristina@embassy.mzv.cz
Tel: +383/38246676, 38225860, 38248776
Nouzová linka pro občany ČR: +383/(0)45460424

Provozní doba: pondělí - čtvrtek 08.00 – 16.30 pátek – 8.00-14.00

Pozn.: Velvyslanectví ČR v Prištině se nachází v rezidenční čtvrti na vrchu Dragodan/Arbëria. V případě osobní návštěvy doporučujeme z letiště využít taxi, nebo autobus, který jezdí do centra. Cesta z centra města na velvyslanectví vede přes velký kruhový objezd, kde se protínají ulice Ahmet Krasniqi, Tirana a Zagrebi, dále ulicí Ahmet Krasniqi a poté odbočkou ulicí Selim Berisha až na adresu Ismail Qemali 132.

Vízovou agendu vykonává Velvyslanectví ČR ve Skopje. Pro vyřízení ostatních konzulárních úkonů je možné se obracet přímo na zastupitelský úřad v Prištině. Návštěvy na velvyslanectví je třeba domluvit předem.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Tísňové volání

- První pomoc 194
- Všeobecná 112
- Policie 192
- Hasiči 193

Dopravní informace

- autobusy +383 (0) 38 550 001
- Vlaky +383 (0) 38 536 355
- Letiště Priština +383 (0) 38 548 900

Poštovní služby

- DHL +383 (0) 38 245 545
- UPS +383 (0) 38 242 222
- FedEx +383 (0) 38 550 870

Zdroj: Kosovská obchodní komora

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- Kancelář prezidenta / prezidentky - www.president-ksgov.net
- Vláda Kosova - <https://kryeministri.rks-gov.net/en/prime-minister/government-cabinet/>
- Ministerstvo zahraničních věcí - www.mfa-ks.net
- Ministerstvo financí - <https://mf.rks-gov.net/>
- Kosovský statistický úřad - <https://ask.rks-gov.net/>
- Ministerstvo hospodářství – <https://me.rks-gov.net>
- Ministerstvo obchodu a průmyslu - <https://mint.rks-gov.net/>
- Kosovská agentura pro podporu investic KIESA - <https://kiesa.rks-gov.net/>
- Centrální banka - www.bqk-kos.org
- Celní správa - <https://dogana.rks-gov.net/en/>
- Kosovská daňová správa - www.atk-ks.org
- Kosovská obchodní komora - www.oek-kcc.org
- Kosovská privatizační agentura - www.pak-ks.org
- Informační turistický portál - www.beinkosovo.com

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Úřad vlády Kosovské republiky, BOK, KAS, KIESA